

BUTLLETÍ

**de l'Associació d'Alumnes
Obrers de l'Escola Industrial
de Vilanova i Geltrú**

Publicació mensual

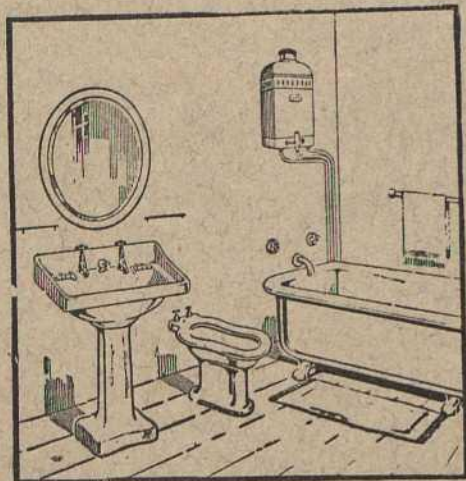
**Portaveu de
l'Associació**

Any VIII

Núm. 73

Bañeras Lavabos
Calentadores
Waters Bidets
Cuartos de baño

WATER-CLOSETS
sin depósito
por medio del
Fluxómetro
"Iberia"

Funcionamiento
admirable

Calentadores "IRIS"
para cuarto de baño

Inexplosibles,
sólidos,
seguros
y de gran
rendimiento

Más de 4.000
instalados en
Barcelona

Garantizados
por 10 años

JAIME SAURET

7, PELAYO, 7

BARCELONA

BANCO DE VIZCAYA

CASA CENTRAL : BILBAO

Capital : 100.000.000 de pessetes

Reserves: 50.000.000 , ,

SUCURSAL A VILANOVA I GELTRÚ : PLAÇA CONSTITUCIÓ, 14

Comptes corrents en pessetes amb interessos del 2 %, al 4 i $1\frac{1}{2}$ % anual segons sia a la vista o a termini. Comptes Corrents en Francs, Lliures, Dòlars, etc., abonant interessos segons moneda.

CAIXA D'ESTALVIS. — S'abona l'interès anual del 3 $\frac{1}{2}$ % i 3 $\frac{3}{4}$ % posant-se a disposició dels imponents, **completament gratis**, unes elegants **guardioles** d'acer brocejat, amb encaixos per a la introducció de monedes i bitllets de tots tamany, provistes d'un mecanisme que priva l'extracció de la quantitat dipositada en forma que únicament pot obrir-se mitjançant la clau que el Banc té en son poder. **Es el procediment més adaptat per a fomentar l'estalvi.**

COMPRA-VENDA DE VALORS.

Amb pòlissa de Corredor col·legiat.

DESCOMPTE I COBRO DE CUPONS pagant-se el mateix que en els Bancs de Barcelona. Prèstecs i Crèdits mitjançant garantia de valors.

Tota classe d'operacions de Banca i Borsa.

MOSAICS DE GRES

FILL DE JAUME PUJOL BAUSIS

FABRICA

ESPLUGAS

DESPATX

TALLERS-9-BARCELONA

POPULAR BAR

Menjars casolans
Habitacions netes

ADRIA TUBAU (a) DIONÍS

Casanova, 19
BARCELONA

Talleres Roig Hermanos, S. en C.

Villanueva y Geltrú (Barcelona)

TUBOS DE ACERO A S F A L T A D O

**PARA CANALIZACIONES DE AGUA, GAS
Y ELECTRICIDAD**

Se facilitan gratis prospectos, tarifas, presupuestos
y cuantos datos se pidan

Dirección telegráfica y telefónica: TUBOS ASFALTADOS.-Villanueva y Geltrú

CAMISERIA CORBATERIA
MITGERIA - GÉNERES DE PUNT

MAS I ROCA

CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, PORTAFERRISSA, 26
Telèfon 17642

16, FONTANELLA, 16
Telèfon 12211

BARCELONA

HIJO DE MIGUEL

MATEU

FERROS

ACERS

TUBS

BIGUES

MAQUINARIA

UTILLATGE

CONSTRUCCIONS

BARCELONA

VALENCIA

BILBAO

MADRID

MATERIALES HIDRAULICOS GRIFFI, S. A.

CAPITAL SOCIAL : 4.000.000 PESETAS

COMPANIA EXCLUSIVAMENTE DEDICADA
A LA ELABORACION DE CEMENTOS BLANCOS
DE ALTA CALIDAD

CEMENTO GRIFFI BLANCO NATURAL

para fabricación de mosaico hidráulico.

CEMENTO GRIFFI PORTLAND BLANCO

de elevada resistencia (Supercemento).
Para fabricación de piedra artificial, estucos
y pavimentos continuos.

Butlletí de l'Associació d'Alumnes Obrers de l'Escola Industrial de Vilanova i Geltrú

Portaveu de l'Associació ♦ ♦ ♦ Publicació mensual

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ PER ALS NO SOCIIS :

Semestre . . . 1'75 Ptes.
Any 3'50 »
Número solt. 0'30 »

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ :

Ateneu de Vilanova
i Geltrú, Rambla
Principal, núm. 10

Del contingut dels treballs
que es presentin per a la seva
publicació, en seran respon-
sables els seus autors.

FREDERIC MISTRAL

EN EL CENTENARI DE LA SEVA NAIXENÇA

HEU'S ACI un nom que evoca tota una vida romàntica, un gran cor enamorat, fins més enllà dels límits de l'entusiasme que hom pot sentir, de la seva terra, la dolça Provença.

El gran poeta Mistral, admirador de l'antiga història de les terres provençals, fou el qui més treballà per la resurrecció de la llengua d'Oc a França, i aqueixa nació, amb tot i el seu unitarisme i l'haver-se Mistral, en els seus últims anys, declarat regionalista, l'ha volgut glorificar com un dels seus fills més preclars, celebrant el seu centenari amb tots els honors de què n'era mereixedor el popular autor de *Mireia*.

Mentre Mistral treballava pel ressorgiment de la llengua i de la literatura del migdia de França, era quan també a Catalunya es produïa aquell moviment renaixentista que ha donat a la nostra parla l'estat de maduresa en què actualment es troba i que ha fet destacar les figures de Verdaguer, Maragall, Guimerà i tants d'altres; renaixement pel qual el nostre Balaguer fou un dels qui més contribuï, restaurant junt amb altres catalans il·lustres la institució dels Jocs Florals, festa de pau, d'amor i de cortesia, com l'anomenaven, i que ha estat, malgrat els anys de decadència que ha viscut, motivada per diverses causes, el foc sagrat on s'ha anat depurant el llenguatge nostre.

A l'any 1854, Mistral, que comptava solament vint-i-quatre anys, junt amb Romaunillé i Roumieux, fundà el *Felibrige*, institució molt semblant als nostres Jocs Florals, i la publicació *Armana Provençau*, donant una arma culta i literària al despertar espiritual i patriòtic de Provença, que es deixondí de la seva letàrgia en virtut dels cants dels seus poetes, sorgits de les idees inspiradores de Mistral i dels demés felibres provençals companys seus, als qui seguí una joventut culta i entusiasta encoratjada per aquella obra restauradora.

Els homes com Mistral són els que contribueixen a la grandesa espiritual dels pobles, qualitat que a la fi s'ha d'imposar, ni que sigui obra de segles, a la raó de la força. Per això li fou concedit, l'any 1904, el premi Nobel de literatura, no solament per la valor literària de les seves obres, que són admirades universalment, sinó pel fons d'humanitat que tanquen.

El mot insigne, tan prodigat, és, en el cas de Mistral, el que més li escau, per la tasca formidable per tots conceptes, del gran poeta provençal.

Gaudí a Provença d'una gran popularitat, que travessà les fronteres. Arreu tenia amics que l'estimaven i admiraven.

A Catalunya comptava amb l'amistat dels més eminents homes de lletres, estant lligat amb llaços de gran afecte amb el fundador de la Biblioteca-Museu Balaguer, qui feu coneixença amb Mistral, degut a circumstàncies polítiques que obligaren a Balaguer a emigrar a França.

Nombroses són les obres que escriví Mistral. Esmentarem: *La Provençalo*, *Calendau*, *Mireia*, *Nerto*, *Pouemo den Rose*, etc., destacant d'entre elles els famosos poemes *Mireia* i *Calendau*.

Algunes obres de Mistral foren traduïdes al català per Mossèn Cinto Verdaguer, Maria Antònia Salvà, Pelai i Briz, i altres distingits escriptors de la nostra terra.

El lloc de la naixença de Mistral, és Maillane, veïnatge d'Altés (França).

El dia 8 de setembre acompliren cent anys que vegé la llum el popular cantor de Provença.

El BUTLLETÍ s'associa als actes celebrats amb motiu del centenari de Mistral i dedica les ratlles precedents en homenatge a la seva memòria.

T. O. C.

ANTOLOGIA D'ESCRITORS VILANOVINS

ROSALIA SERRA I MIRÓ

MORÍ EL 29 DE GENER DE 1905

EN la catalogació del joiell intel·lectual i literari d'aquesta vila, per nosaltres tan venerada, no podia mancar-hi el nom prestigiós de la seva poetesa mística, al costat dels poetes romàntics, festius, com abans el més gran innovador de la lírica.

Na Rosalia Serra fou tota ella d'una valor espiritual tan sencera i tan normal, que no abunden en la república de les lletres caràcters tan complets ni acabats com el que donem en la present antologia.

Diries que la nostra poetesa nasqué amb olor de santedat, i d'aquí el misticisme amb què impregnà tota la seva obra moral i intel·lectual.

Poc tardà en ella el manifestar-se l'escriptora fàcil i fecunda. Ella mateixa ens ho diu:

« . . . en mis años primitivos
Y apenas mi discurso despuntaba,
Que ya sentía impulsos los más vivos
De trasladar lo que deletreaba.»

i és indubtable que per innata qualitat pariona a aquest sentiment tan intens que sentia per les lletres, l'atreia a l'ensem el desig de fer poesia, per mitjà d'imant poderós que devia guiar-la per voluntat de son Déu, donant-li alé per al conreu de les ratlles curtes, si bé sempre temerosa de malmetre el gènere dels Gón-gora i Fra Lluís de León.

« . . . un brío cual de atleta
Vedóme tocar el arpa delicada :
Oía por doquier «eres poeta»
Y en torno me decían «no eres nada.»

i el defalliment semblava apoderar-se de la seva infantívola feblesa.

«Yo en esta contrariada alternativa
Perpleja me quedaba, y pensativa.»

Aquí el pessimisme de l'excelsa poetesa no podia manifestar-se de manera més patent, segons expressió de lo que acabem de transcriure de la introducció del seu llibre, *El Divino Rosalito* (un volum octau major, relligat amb pell, de 432 pàgines, cantells daurats; impremta de la «V. de Pina i Comp.^a», editat en l'any 1850), que es donà a l'estampa quan sols comptava divuit anys la petita Rosalia.

Símbol de precocitat són les seixanta-i-una poesies místiques que fa acompanyar d'altres tants gravats magnífics, i que sembla voler compondre amb elles el seu llibre d'hores. Totes escrites en castellà, com gairebé totes les que trobem en la producció d'aquesta autora, ja que d'entre els papers originals que d'ella conserva la família, només quatre en trobem amb la parla nadiua, algunes de les quals acompanyarem al final d'aquesta antologia per a coneixement del llegidor encuriós, que estimem més interessants pel fet de no haver prodigat el seu estre en la parla pròpia.

La trobem, per sobre de tot, perfecta religiosa, diríem que monjil, devota exaltada per Jesucrist:

«Porque desde la edad adolescente
Siento por El ardor muy vehemente.»

No la creiem fanàtica, però sí acomplidora dels preceptes de l'església, les pràctiques rituals de la qual exercia amb la més fervent unció, i son ardent fervor li suggereix el compromís de prometre escriure un poema religiós.

«Tú eres ¡oh, mi Dios! el que me instiga
Porque ejecute la obra proyectada.
.
Yo te obedeceré, mas antes quiero
llegar a ti con ánimo sincero.
.
Tu pura unción mi libro sólo clama,
No el lucro, ni la gloria, ni la fama.»

Després, ja decidida, fa la següent invocació :

«Despeja mi estro con tu soplo caro;
Y cantaré al estímulo que siento
Con fe cristiana y dulce arrobamiento.»

Cada estrofa de la poetessa és un reflexe de l'ànima i de la llur veneració de què està posseïda. Tot el que diu té flaire de santedat i trasllueix a través dels pensaments el cor de la dona humil que espera del manar de Déu, i no s'afecta ni condoleix per veure arribada, serenament, l'hora de l'ineludible traspàs, neta de pecat.

Oiu-la pels fragments d'aquesta Lletreta :

«Estas carnes	Vuelve toda
que me lavo	Vanidad!
En cenizas	¡Por qué olvido
Volverán;	Que asquerosa
Los afeites	Por la culpa
Y cuidados	Mi alma está!
Para nada	Por qué dejo
Servirán.	Sucia e inmundada
Con esta agua	La que siempre
Solamente	Vivirá!
Purifico	Mejor fuera
Mi exterior;	Que con llanto
Y no quito	De una fuerte
Las manchas	Contrición,
Que ensucian	Me lavara
Mi interior.	La conciencia,
La hermosa	De la culpa
De este cuerpo,	¡Vil borrón!
Es volátil	¡Tanto empeño,
y falaz :	Tanto esmero,
La del alma	Por la misma
Permanece,	Corrupción!
Y es hermosa	¡Tanto olvido,
Sin disfraz.	Tal desprecio
Los gusanos.	Para el sucio
Compañeros,	Corazón!
A este cuerpo	¿Cómo cabe
Le serán,	En mi pecho
Y estas carnes	Tan infame
Corrompidas,	Proceder?
A porfía	¿Cómo dejo
Comerán.	A mi alma
De qué sirve	En el cieno
Que atavie	Perecer?
Este saco	Mas protesto
De maldad,	Dios amado,
Si en un polvo,	Que a mi alma
Humo, nada,	Sacaré,

De este lodo	Y de toda
Cenagoso.	Suciedad.
Do olvidada	Ya borbotan
La dejé.	De mis ojos
Mientras lavo	Los señales
Este cuerpo,	De dolor;
Vos, Dios mío,	Si con agua
Limpiad	Limpio el cuerpo,
Mi conciencia	Con el llanto
De las culpas	Mi interior.»

I referma, que abans de negar a Déu sa fe,

«Daría, contenta,
Mi cuello al verdugo,
Mi pecho al acero.»

Però no sols preocupava a la dona sentimental la purificació del seu cos, si que també la sort dels seus conciutadans, per qui pregava constantment, no oblidant-los en l'èxtasi de les llurs oracions, implorant per ells amb el més gran fervor, protecció i gràcia. Ens ho confirma la dedicatòria del seu únic llibre, que adreça al Bisbe català de l'Havana, Il·lustríssim Francisco de Fleix i Solans, al qui encomana els aventurers vilanovins que allí vagin a cercar fortuna, perquè els doni ajut, afavorint-los, i lliberti de danys i perills, amb aquestes paraules de mare amantíssima que segueixen :

«Y pues que rige vuestro Episcopado,
A muchos que en mi amada, dulce cuna
Su cándido vagido han derramado :
A muchos que el alba, el sol, la luna
Por vez primera vieron en mi suelo,
Y lo dejaron por buscar fortuna :
Por estos, pues, señor, yo me desvelo.

.
.
Aqueste es el impulso que me invita
A dedicaros la obra que os presento;
Cual aceptad, aún que pequeñita,
Como el primer caudal de mi talento.»

Més humanitat no es concebeix, per quan ningú d'aquells que travessen amb perill l'Atlàntic, sospitava que hi pogués haver en la vila que tant havia d'enyorar, persona estranya a la família que tant desinteressadament vetllés per ells.

A fe de sincers declarem que ens ha estat sumament fàcil el compaginar la present antologia, per quan la interessada, amb la vestimenta de la seva sinceritat, es declara ella mateixa a la nostra observació i és qui ofrena al nostre intent la documentació amb reflexes radiants de verisme.

Cert que el crític autoritzat trobarà defectes en l'obra literària d'aquesta dona, assenyalant escrúpols mètrics, dient que alguns dels versos apareixen rípiosos, altres massa allargats i prenyats d'elucubracions, però en conjunt cal convenir que són sentits, bells i armoniosos, i d'una candorosa tendresa. Alguns compensats amb una preparació pròpia d'adolescent, essent de suposar que als vuit o deu anys la nostra poetessa ja assajaria la versificació.

Llegides les poesies de Rosalia Serra amb l'atenció que el nostre vilanovisme ens imposa, i jutjada la seva valor amb l'escrupolositat del nostre modest entendre, per així exigir-ho tant la matèria dels versos com la manera d'ésser escrits, havem de declarar que fan bonic.

Com a finalitat no dubtem en judicar-los de bons : alguns noms hi haurà de llenguatge antonomasiac, obligat per la cadència del vers, parer que compartim amb sos censors eclesiàstics.

De proses, poques n'escriví. Tingué al seu càrrec la secció «Santos del día» de l'antic *Diario*, que emplenà quotidianament fins al seu malaguanyat traspass. Col·leccionistes tenim a vila que encara serveixen curiosament versos d'aquesta escriptora amb targes que un temps serviren per a la capta d'almoines en les Cavalcades de passats Carnavals. Molta de la seva producció poètica fou també inserida en el mateix *Diario*, única publicació que aleshores es comptava a la vila. Prenia també part activa en les vetllades que periòdicament festejava l'Ateneu, la popular institució vilanovina de la qual era fervent admiradora, restant encara caudal inèdit.

Dona de clara percepció i criteri, rompia llances contra les rates d'església que per comoditat o droperia deixen de banda els deures familiars i obligacions domèstiques per a dedicar hores excessives als temples.

Es així la Rosalia Serra que havem vist en les nostres investigacions, i del seu just mereixement judicareu vosaltres, bons i complaents llegidors.

R. FERRER I P.

POETA DEL SAGRAT COR

Oh, ben volgut rossinyol
que tant dolçament refiles,
de sant Joan de la Creu
cantant la tonada mística,
amb caire, tant ben sentit,
de la cançó llemosina.

Poeta del sagrat Cor
és hora ja que s'et diga,
puix per canta'l has robat
dels àngels la poesia
vessant-la com riu de mel
en ta llegenda escollida.

Poeta del sagrat Cor,
ben hagi ta dolça lira!
la glòria que't dona avui
quin trobador per tenir-la!
corones de flors al món
que no's marciran cap dia,
corones de flors al Cel
que mai miraràs marcides.

OFRECIMIENTO

¿Es sueño o ilusión lo que he visto, Señora?

¿Acaso me azora
Tragedia ideal?

¿No he visto una Madre llorar sin consuelo
A un hijo en desvelo,
Por bien del mortal?

¿No dijo un acento del prócer empero :
«Martirio, martirio
Los dos sufriréis?»

¿Por regio mandato no vino un sér puro,
Presagio futuro
Del mal en que os veis?

¡Ah! Tú eres María, la Madre apenada
Que llora angustiada,
Que gime doquier :

El hijo es aquél que ya en tu útero santo
Mostró, con encanto,
Su grande poder.

Yo, pues, os he visto sufrir desventuras
¡Oh víctimas puras
Ofrendas de amor!

He visto a Jesús de congostas cercado
Tu aspecto cuitado
Por tanto dolor.

¿Y no lloraré con piadosa ternura
La atroz amargura
Del hijo y de ti?

¿No tomaré yo como diario alimento
Llorar el tormento
Con qué os afligí?

Desde hoy, Madre mía, mi pan cotidiano
Será con humano
Cariño, mentar

Del Dios encarnado la angustia insufrible,
De ti el mal terrible,
Por ambos llorar.

Yo contemplaré la fatídica espada

Que en casa sagrada
Simeón te anunció :

La pena con que por no ver a Dios muerto,
Allá en el desierto
Tu pecho sufrió.

El gran desconsuelo que te atormentaba
Al ver te faltaba
Tu amante Señor :

El vivo pesar cuando al ver que extenuado
Andaba cargado
Cual vil malhechor.

La gran aflicción cuando en tosco madero
Su aliento postrero
Le viste exhalar :

El llanto copioso mirándolo muerto
De llagas cubierto
Sin otro ejemplar.

El sumo dolor cuando ya sepultado
Lo viste cercado
De brioso escuadrón :

Quedando tú sola llorando su muerte
Y la ácida suerte
De tu corazón.

Y más pensaré que deliquios tendrías
Después que yacías
Al pie de la cruz :

A do te contemplo llorosa, afligida,
Con tu alma vestida
De un triste capuz.

Tú en pago darásme la muerte en buen hora
Guiarásme do mora
La excelsa beldad :

Después yo gozando las glorias del cielo
Loaré con desvelo
Tu heroica piedad.

LA CRUZ

— Madrecita, madrecita,
no me querrás explicar
por qué al pie de aquel pinar
se eleva una crucecita?

— También yo de tierna edad
hice cual tú esta pregunta
y mi abuelita difunta
dijo : «¡Que curiosidad!

No quieras, niña, saber
lo que aquella cruz indica,
lo que aquello significa
no pretendas comprender.»

Yo en mi empeño fui tenaz
y lo pregunté a mi abuelo,
quien me dijo : «allí hubo un duelo;
el Señor los tenga en paz.»

Dos hermanos, prosiguió,
por un capricho riñeron,
bajo el pinar se batieron
y uno tras otro murió.

Estando los dos heridos
clamaban : «Perdón, perdón»,
y en medio de su aflicción
mostrábanse arrepentidos.

Sus cadavéricas manos
ambos iban a estrechar,
y transidos de pesar
dijo uno : «Somos hermanos...»

Deja el mayor de existir
exhalando hondo lamento,
y transcurrido un momento
al otro se vió morir.

A fin, pues, de recordar
tan triste acontecimiento,
un perpetuo monumento
allí se acordó fijar.

Abraza, pues, hija mía,
esta prenda celestial,
y, ella en el mar mundanal
será tu norte y tu guía.

Abrázala resignada,
abrázala con valor,
recordando que el Señor
llevó una cruz muy pesada.

Y si la llevas con gusto
su peso no sentirás,
porque la cruz pesa más
si se lleva con disgusto.

Si amas la cruz, hija mía,
si tienes conformidad,
¡qué hermosa felicidad
disfrutarás algún día!

La cruz derrama consuelo,
por más que vierta dolor,
llévala, pues, con amor
y ella te guiará al cielo.

UNA VISITA AL CEMENTERIO

A mis ahijadas.

¿Veis, niñas, este edificio,
cuyo aspecto infunde espanto?
¿lo veis? es el campo santo;
del difunto es la mansión :
es un pueblo de cadáveres,
es el mundo del finado,
es un reino derrocado,
una extinguida nación.

Seguid mis huellas y entremos
en esa estancia luctuosa,
do tanta gente reposa
durmiendo el sueño mortal;
entremos, y recorriendo
su fúnebre desierto,
rezaremos para el muerto
la oración dominical.

Yo iré leyendo los rótulos
que en los nichos hay grabados
y sabré do están guardados
los restos de éste y de aquél :
veré que muchos deploran
su defunción tan temprana,
que uno a la parca engalana,
que otro la llama cruel.

Que con las tres me acompañe
tiernas niñas, no os asombre,

pues yo os impuse mi nombre
en la pila bautismal :
y desde entonces quisiera
no dejaros ni un momento,
porque hacia vosotras siento
el cariño más cordial.

Empecemos la lectura
de esta interesante historia,
fijemos en la memoria
su veraz explicación :
escuchemos la elocuencia
de este silencio profundo,
que nos dice, aquí hay un mundo,
pero un mundo sin pasión.

Mirad, niñas, aquí yacen
los residuos de un banquero,
aquí un famoso guerrero,
un gran sabio más allá;
aquí está depositado
un orador elocuente,
aquí un poeta eminente,
un literato aquí está.

Tras esa piedra descansa
el esqueleto de un padre,
aquí está una tierna madre,
aquí dos niñas, aquí....

aquí un consorte, una esposa
muertos en edad florida,
aquí una hermana querida,
un joven descansa allí.

En esta quieta morada
reposa el noble, el mendigo,
el amigo, el enemigo
confundidos aquí están;
la modestia y el orgullo,
la fealdad y la belleza,
la pobreza y la riqueza,
aquí mezclándose van.

A vosotras no os impone
la caducidad humana,
porque ignoráis que mañana
sin vida podéis estar :
porque no habéis comprendido
lo que saber nos incumbe,
que el que a la muerte sucumbe,
va a padecer o a gozar.

Por eso con faz risueña
contempláis este santuario,
por eso el fúnebre osario
vais hollando sin pavor :
por eso cogéis las flores
que del muerto se han nutrido,
por eso no habéis oído
mi lamentable clamor.

Como no sabéis existan
desengaños ni experiencia,
como brilla la inocencia
en vuestra cándida sien,
no comprendéis del gran mundo
el complicado misterio :
por eso es el cementerio
para las tres un edén.

Yo al pasar este recinto
lo hago con pie vacilante,
y se me cubre el semblante
de una profunda aflicción :
al pisar estos umbrales
el corazón me palpita.....
yo no sé por qué se agita
este pobre corazón.

¡Ay! yo recuerdo que un día
cuando el alba despuntaba,
de este nicho se agitaba
la corona sepulcral :
era que la suave brisa
con su gracia juguetona

tributaba a la corona
su obsequio matinal.

Después vi que un pajarito
desprendiéndose del suelo,
remontó su raudo vuelo
y se posó en esta cruz :
y taciturno, encorvado,
que algo ansiaba parecía,
era que esperaba el día
para saludar la luz.

Y cuando llegó la aurora
circuía de sus galas,
batió el pájaro sus alas
y en un ciprés se fijó;
y del ciprés a la tumba,
y de la tumba a las flores,
corrió esos alrededores
y la corona besó.

Yo que absorta contemplaba
esta escena misteriosa,
aquella corona hermosa
miraba con interés :
y estando sobre ella el ave,
me miró y se puso firme
cual si quisiera decirme,
pago un tributo ¿lo ves?

Entonces yo a la corona,
como el ave y cual la brisa
en la actitud más sumisa
la tributé adoración :
y sobre esta fría losa,
puesta en el polvo mi frente,
brotó una plegaria ardiente
de mi triste corazón.

Pero ¿por qué molestaros
con tantas explicaciones?
¿por qué exponeros razones
que no podéis comprender?
ven, Elvira, y rezaremos,
ya que eres la mayorcita
porque Avelina y Conchita
aún no saben responder.

Como todos los finados
no se encuentran en el cielo,
al mortal piden consuelo,
sufragios y compasión :
se les puede dar alivio
con limosnas y obras buenas,
pues calma sus grandes penas
la caridad, la adoración.

El que acaba su existencia
manchado en grave delito,
entre el mísero precito
tiene perpetuo lugar :
porque Dios que es pío y justo
perdona al arrepentido,
y al que en culpa ha fenecido
le da un eterno penar.

Que al fallecer nuestro cuerpo
también fallece nuestra alma,
con la más hórrida calma
decir mil veces oirás :
¡qué absurdo! que el alma muera
es falsedad, es mentira,
el alma es eterna, Elvira,
no puede morir jamás.

Oirás decir.... mas dejemos
este sitio sacrosanto,
antes que el nocturno manto
lo envuelva en la oscuridad :
partamos, mientras os pido
que a esta triste residencia
vengáis con mucha frecuencia
cuando tengáis más edad.

Y si en la muerte os precedo,
orad por mí con ternura,
porque la plegaria pura
es ante el cielo, eficaz :
y decid sobre la tumba
do mi planta se encamina,
aquí yace mi madrina,
Dios la tenga en santa paz.

(Inèdita)

EL ROSSINYOL DEL TER

Nostra terra és el jardí
de Jesús i de Maria,
lo roser del sagrat Cor
hi té una branca florida,
a la branca del roser
un rossinyol hi refila.

Lo que canta'l rossinyol
sols àngels ho cantarien;
és un poema del Cel,
una llegenda divina.

El Sagrat Cor de Jesús
un rossinyol hi refila.
amb sos bataments li dicta,
com a l'apòstol aimat,
que sobre d'Ell s'adormia.

Oh bon rossinyol del Ter
¡que lluny ta volada arriba!
t'enlaire a l'estelat
perdent la terra de vista,
t'enfonzes en l'Infinit
alçant sa blava cortina
i veus la font de l'Amor
en el verger de delícies,
la veus com baixa del Cel
i rega la terra trista
rajant del Cor de Jesús
per la sagrada ferida.

Tan abundosa és la font
que va creixent cada dia,

a l'últim és un gran riu
que l'univers fertilitza;
veniu a apagar la sed
en la corrent crestallina,
estols de verges i sants
segueixen la fresca riba,
i tú rossinyol del Ter,
també com ells vas seguint-la,
deixa el calvari sublim
on el Redemptor expira
fins al Jardí de Paray
on defalleix Margarida!

Quan el jardiner diví
li mostra ses llagues vives,
els cinc encesos clavells
de sa mellor clavellina,
al seu costat ben desclós
el més encés que tenia.

I vola que volaràs
per la ribera florida,
mentres el riu de l'amor
per les centúries fent via
barreja son dolç fresseig
a la suau cantadisa,
i sobre pobles i móns
estesa sa llarga cinta
va a perdre's al mar etern,
al mar etern de la Vida.

DE LA NOSTRA ESCOLA

IMPORTANT ACORD CONSISTORIAL

Hem d'alabar el gest de l'Ajuntament d'aquesta vila, per l'acord importantíssim que va adoptar de cedir els terrenys de la Plaça de l'Estació per l'emplaçament d'un nou edifici destinat a Escola Industrial.

La superfície aproximada que ocuparà l'obra és de 6.000 metres quadrats, i segons projecte de l'Arquitecte Municipal, senyor Miró, a la part davantera hi haurà les aules, sala d'actes i dependències administratives, i als costats i a la part posterior, els laboratoris i tallers, amb un gran pati central, circumdant l'edifici una ampla voravia.

Per ara ens limitem a donar la notícia, felicitant ensems a tots quants han intervingut a l'iniciament d'una obra tan beneficiosa per la nostra vila.

VISITES DE QUALITAT

El 18 de mes actual foren hostes de la nostra vila el senyor Inspector general de Formació Professional, enginyer don Cèsar Madariaga, i el senyor Inspector general d'Emigració, don Francisco Galiay.

Vingueren amb l'objecte de fer la primera entrega de la quantitat destinada a la construcció del nou edifici per a Escola de Treball.

Feren els honors als visitants els senyors President del Patronat Local, don Josep Agell i Agell; Director de les Escoles de Treball, senyor don Lluís G. Castellà, i altres senyors qui componen el Patronat Local de Formació Professional.

Quedaren complaguts de l'extensió i situació dels terrenys on ha de emplaçar-se la nova Escola i es feren càrrec de la insuficiència de l'actual, principalment en el que fa referència als tallers.

Molt ben impressionats regressaren a Madrid amb la promesa de treballar per a que les obres que s'han començat segueixin sense interrupció a fi de que l'edifici en projecte aixequi ben prompte la seva majestuosa silueta en els terrenys destinats a servir-li de suport.

DE L'HOMENATGE A MISTRAL

En el present número publiquem en homenatge a Mistral, la seva inspirada poesia *El Pregadéu*, traduïda per la distingida escriptora, D.ª Maria Antònia Salvà.

Igualment inserim dues belles poesies de Balaguer dedicades al cantor de Provença, oferint-li així, com a tribut de recordança, dos brots de llorer collits al jardí poètic del seu amic.

Endreça a Frederic Mistral

Oh, trobador germà! tu que mes penes
amb singular amor has consolat;
tu que conhort has dat i hores serenes
al trobador errant;

tu, que l'aculls amb dolça i generosa
fraternitat, escolta lo vot sant
que en enviar-te sa endreça dolorosa
del fons del cor ne fa :

Que jamai el bon Déu, la joia immensa,
que avui hi regna, allunyi de ta llar,
i ai! que jamai, jamai de ta Provença,
te trobis desterrat!

VÍCTOR BALAGUER

A Frederic Mistral

amb motiu de visitar amb ell la font de Vau-Clusa.

Vau-Clusa, 18 de juliol de 1866.

IMPROVISACIÓ

Cantor de la Mireia, que en Provença
ets el rei estimat dels trobadors,
i tens l'alé potent, la força immensa
del vent que't dóna el nom;

si costejant la riba de Vau-Clusa
pel mig l'obaga del seu bosc frondós,
veus que travessa l'ombra de Petrarca
somniaant amb ses amors,

com ella a mi jamai s'em mostraria,
puix sols se mostra als qui ceneixen llors,
cantor de la Mireia, jo t'ho prego,
salúdala en mon nom.

VÍCTOR BALAGUER

EL PREGADEU

PER

FREDERIC MISTRAL

I

Mirau quin cas me va seguir :
sense vetllar, sense dormir,
en terra estés i al braç la testa,
tal com me plau
jo feia en pau
ma sesta.

I verdejant dins el sembrat,
dins un redol d'ordi granat,
goig de l'ocell i la formiga,
ferí l'ull meu
un pregadéu
d'espiga.

I jo vaig dir-li : — Animaló,
m'han dit que Déu, en galardó
del teu pregar, que no en reposes,
la gràcia et fa
d'endevinâ
les coses.

Oh! digue'm, doncs, pobre petit,
si la que estim ha ben dormit.
digue'm què pensa en aquesta hora
o bé què diu :
digue'm si riu
o plora. —

El pregadéu se va estremí
i tremolant damunt el bri,
tot fent lluir ses pobres gales
ell eixamplà
i bellugà
les ales.

El seu parlar, ple de consol,
com un alé de l'oratjol
o el sospirar d'una donzella,
discret i pla,
me penetrà
l'orella.

— Veig una jove — me digué —
sota el brancam d'un cirerê,
ses mans alçades quasi toquen
els fruits rodons
que els branquillons
enfloquen.

Els fruits granats són ben madurs
són ben lluent, vermells i durs,
i entre el fullam, tot esponera,
guaiten al vent,
penjant i fent
mengera.

Mes son fruit gustós, frescal,
llis i vermell com un coral,
en va lo cirerer presenta
la lluentor
i la color
plaenta.

Ella sospira i diu, provant
si pot collir-ne, saltejant :
«Si el meu amic ara venia
la fruita, al punt,
al meu damunt
plouria.....» —

I jo vaig dir als segadors :
— Oh segadors! per mes amors
deixau un redolet que espigui,
on, a gust seu,
el pregadéu
s'abrigui. —

II

Aquest octubre, caminant
pel camp, tot sol i cavilant,
m'era perdut per l'ampla via
que sols l'esment
al pensament
tenia.

I de bell nou, dins els rostolls,
ales plegades, de genolls
i humiliat, com és de creure,
dalt el bri seu
el pregadéu
vaig veure.

I li vaig dir : — Animaló
m'han dit que Déu, en galardó
del teu pregar, que no en reposes,
la gràcia et fa
d'endevinâ
les coses.

I que si qualque infant perdut
per la segada, a tu és vingut
cercant camí, o en sol o en lluna,
per dins el blat
li has mostrat
tot d'una.

A dins el pler, a dins l'encant
del món mesquí, jo som l'infant,
som un infant qui s'extravia :
la humana gent
arreu se sent
impia.

A dins la xeixa i dins el jui
i dins la calma i dins el truí,
dins el temor i l'esperança,
sent, ai de mi!
que el bon camí
me cansa.

Anhel l'espai, i el món és fals;
per les espines vaig descalç;
l'amor és Déu i l'amor s'erra;
tota afecció
après l'acció
s'atterra.

Lo que al món feim ho veim desfet;
l'instint brutal és satisfet
i l'ideal no es pot atenye;
se naix en plor
i tota flor
s'espenya.

El mal és lleig i sedueix;
la carn és bella, i se podreix;
l'ona és amarga, si bé és lliure;
i em sent llanguir,
volent morir
i viure.

Ja som a punt de defallir.....
O pregadéu! fes-me lluir
una esperança, una alegria;
no veig ningú.....
ensenyam tu
la via! —

Llavors vaig veure, al davant meu,
que, vers el cel, del pregadéu
el magre braç se desplegava :
misteriós,
mut, seriós,
pregava.....

MARIA ANTONIA SALVÀ, trad.

NOTICIARI

EXCES D'ORIGINAL

Per excés d'original han estat retirats del present número una ressenya, amb il·lustracions del nostre compatriota D. Salvador Mestres, referent a l'exposició que de l'esmentat amic va tenir lloc recentment a l'Ateneu, i una nota necrològica parlant del malaguanyat pintor vilanoví D. Gaspar Miró i Lleó, el traspass del qual ha ocorregut no fa molts dies.

CURSET DE CONVERSES-CONFERÈNCIES

La nostra Associació, responent a suggestions fetes per alguns consocis i en particular per la Comissió Escolar, ha organitzat un curset de converses-conferències de caràcter públic, destinades de faiso principal als alumnes de l'Escola Industrial i de l'Ateneu.

Per aquest curset comptem amb la col·laboració de volguts companys, amics i consocis que volen demostrar així el seu interès per l'entitat nostrada i per la tasca que ve duent a terme.

Les converses-conferències no seran d'un tema determinat, sinó que cada acte tindrà un aspecte diferent : tècnic, científic, social, artístic o literari, o que

en una mateixa conversa es puguin donar remarques de problemes que abarquant diverses modalitats tinguin a hores d'ara una actualitat remarcable.

La Junta ha cregut que així complaurà als nostres consocis i a la vegada oferirà, com sempre, una bona avinentesa per a que l'opinió vilanovina pugui constatar que tant l'Ateneu com l'Associació van acomplint els seus objectius.

Els conferenciants, amics nostres tots, amb els qui alternem, pot dir-se diàriament, han acceptat agraçosament aquesta iniciativa, i així ens plau fer-ho constar, agraint, ensems, la seva entusiasta i desinteressada col·laboració.

NECROLOGIQUES

Des d'aquestes columnes expressem la nostra condolença, fent-la extensiva a tota la família, als nostres benivolguts amics D. Miquel Artigues i Calafell, Director de les fàbriques «L. Mata i Pons», d'aquesta, i D. Juli Ferrer i Cruset, empleat a la mateixa indústria, per la mort de la nostra compatricia donya Josepa Ferrer i Cruset, esposa i germana, respectivament, dels anomenats.

— El dia 22 d'agost morí el qui fou nostre estimat consoci D. Joan Orriols i Batet.

El difunt havia desempenyat els càrrecs d'Oficial de Governació i de Secretari interí de l'Ajuntament, essent, darrerament, Oficial Major de les oficines municipals. Havia, també, actuat com a individu de Junta d'algunes entitats de Vilanova i ocupat la presidència de la centenària germandat del Sant Cristus.

Aficionat al periodisme col·laborà, ja amb el seu nom, ja anònimament, en la premsa de la vila, demostrant en tots els seus articles l'amor a les coses locals.

Una aclaparadora malaltia, que ha estat la causa del seu funest desenllaç, va allunyar-lo de la vida activa intensa que portava.

Descansi en pau i rebi la seva família, dins la qual hi compta l'Associació amb bons amics, el testimoni de la nostra condolença.

— Expressem el nostre sentiment al senyor Director de la fàbrica «Bach Hermanos», don Maties Claramunt i Manyoses, volgut amic i soci protector d'aquesta entitat, pel traspàs de la seva esposa donya Francesca Sol i Padró.

Fem extensiu el sentiment a la demés família.

— Ha mort en aquesta vila la nostra compatricia donya Dolors Vidal i Clotet, àvia dels nostres benivolguts consocis D. Abelard i D. Daniel Martí i Bruna, i tia dels nostres estimats consocis D. Joan Bernia i Chiva i D. Miquel Bernia i Susagna, Vice-secretari de la nostra entitat.

Expressem a la família el nostre sentiment.

— Expressem la nostra condolença al nostre volgut soci protector D. Josep M. Bultó i Marqués i a la seva família, per la pèrdua de la seva filla Maria del Carme Bultó i Font, xamosa nena que era l'alegria de la llar del nostre bon amic.

— Acompanyem en el sentiment al nostre estimat consoci D. Joan Mateu i Carlos i a la seva família, per la mort de la seva àvia donya Maria Fontanals.

Academia COTS

MONTADA A SIMILITUD DE LAS GRANDES INSTITUCIONES
DE ENSEÑANZA COMERCIAL E IDIOMAS DEL EXTRAN-
JERO - PROFESORADO PRACTICO ESPECIALIZADO, DE RE-
CONOCIDA PROBIIDAD, EXTRANJERO PARA LOS IDIOMAS

Casa central :

Avenida Puerta del Angel, 38

Apartado 782

Teléfonos 18953 y 75303

B A R C E L O N A

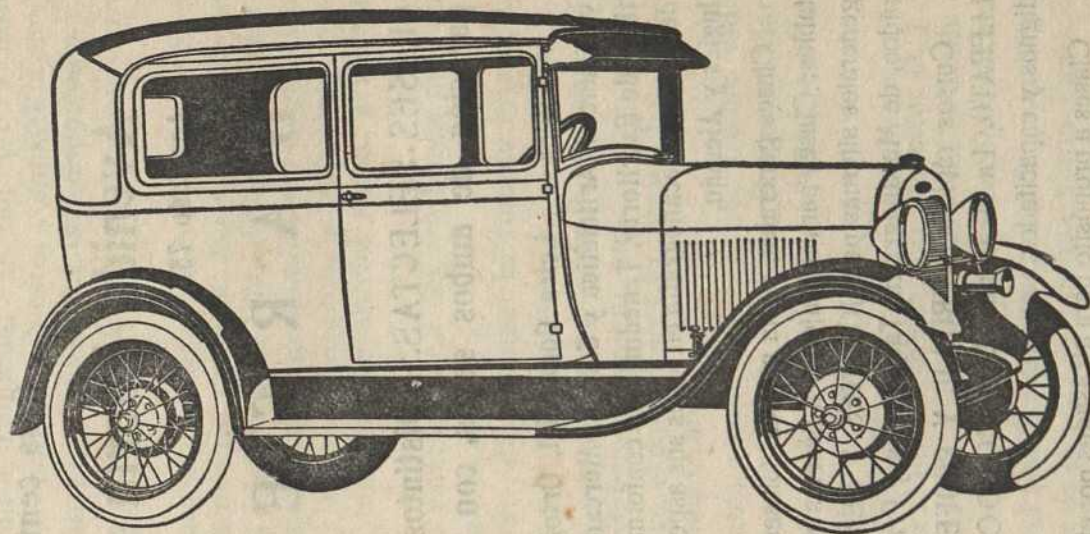
CLASES SELECTAS. - Distintos salones aulas para la se-
paración de ambos sexos, con todo el confort apetecible.

ASIGNATURAS : Letra Comercial, Ortografía, Correspondencia particular
y comercial, Aritmética y Cálculo Mercantil, Clasificación y Archivo, Prác-
ticas de Escritorio, Teneduría de conformidad a las leyes tributarias y Libro
de Ventas, Mecanografía en todos sus aspectos, Taquigrafía, Dibujo, Francés,
Inglés y Alemán.

Clases generales, cuota módica. Clases particulares para personas res-
pectables. Clases para la mujer, a 5 pesetas mensuales una hora diaria. Clases
generales alternas para JOVENES Y SEÑORITAS, convenientemente sepa-
rados, de Mecanografía, Taquigrafía y Francés, a 5 pesetas mensuales.

Cursos rápidos. **PERITAJE Y PROFESORADO MERCANTIL Y BACHI-
LLERATO.** La Academia Cots COLOCA oportunamente a sus alumnos
dignos y capacitados.

Clases a propósito para **atrasados** por efecto de enfermedad u otras causas.

Talleres CABA

Agencia Oficial del

Lincoln *Ford* Fordson

AUTOS - CAMIONES - TRACTORES

Membrillo, 11

Teléfono 127

Villanueva y Geltrú

IMPREMTA ECONOMICA

Plaça de la Constitució, 10 - VILANOVA I GELTRU

IMPRESOS PER AL COMERÇ, LA
INDUSTRIA, OFICINES, CASES
DE BANCA, SOCIETATS, ETC.

ARTICLES PER A ESCRIPTORI -
PAPERERIA - ENQUADERNACIONS -
MATERIAL PER A DIBUIX I ESCOLAR

PERFECCIO - RAPIDESA - PREUS REDUITS

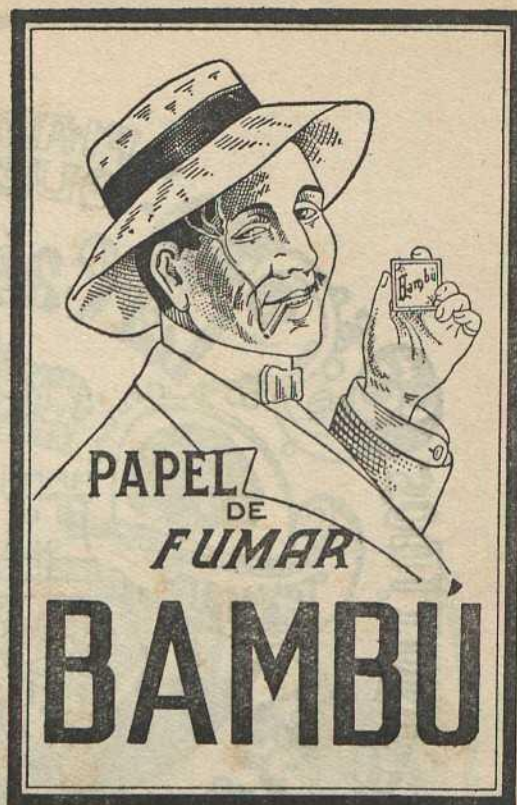
Construccions en marbres i pedra

P. Gallés Alegre

Marbrista

Treballs per a obres, graons, taulells,
aigueres, piques, escalfapanxes, tombes,
panteons, làpides, etc., etc.

Diputació, 82 : Telèf. 30545 - Barcelona

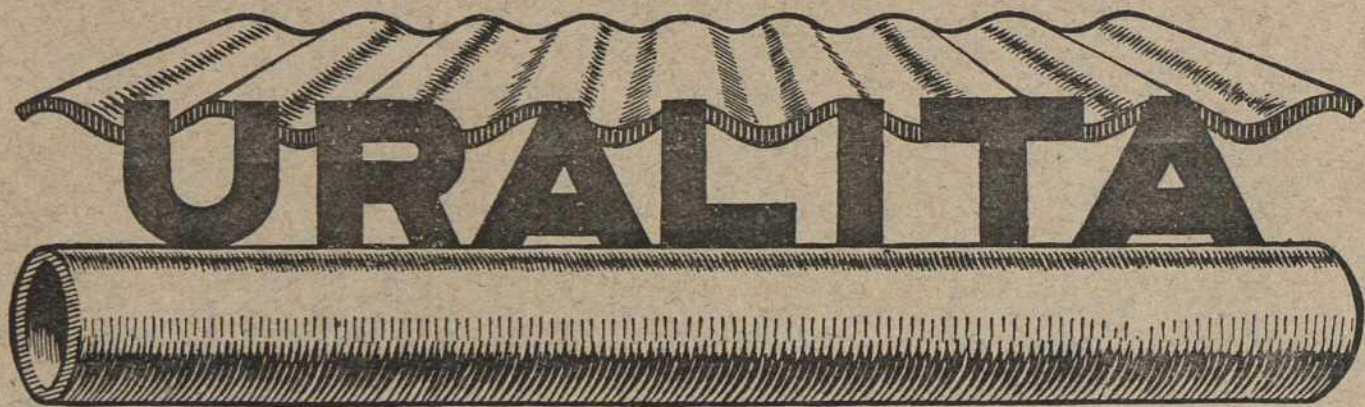
Vermouth "AQUILA ROSSA"

La primera marca nacional

Exportació de vins a tots els països

J. VENTOSA ROIG

VILAFRANCA DEL Penedès - BARCELONA - MADRID

Agència-Dipòsit per a la comarca :

Magatzems de J. PUIG I BENASACH

Forn del Vidre, 5 - Telèfon 147

VILANOVA I GELTRU

Jo SOC UN HOME MOLT
PRACTIC I ECONOMIC

HE SATISFET EL MÀXIM
DELS MEUS DESITJOS
COMPRANT ELS

PANYOS

PER ALS TRAJOS I
ABRICS A LA GRAN
PANYERIA

LA TEXTIL CATALANA

DE LA FÀBRICA
directament al
consumidor, sen-
se intermediaris

Trinxeres des de **35 pessetes**

Esplèndids assortits d'estams garantits des de **40 Ptes.** «corte».

PER A OBTENIR UNA BONA CONFECCIÓ
disposem d'un excel·lent tallador de primer ordre i sols cobrem
60 i 75 Pessetes per les bones «hetxures» d'un vestit.

Panyos - Novetats - Confeccions

La Textil Catalana

Plaça de l'Angel, 1 - **BARCELONA** - Via Laietana, 25